

2009 m. metinės ataskaitos santrauka

Europos maisto saugos tarnyba (angl. *European Food Safety Authority*, EFSA) sutinka naują dešimtmetį pasiruošusi atlikti savo vaidmenį ES maisto apsaugos sistemoje. Tarnyba bėgant metams vis augo ir stiprino paramą rizikos valdymo partneriams Europos Komisijoje, Europos Parlamente ir valstybėse narėse. 2009 m. EFSA pradėjo įgyvendinti savo 2009–2013 m. strateginį planą, ruošdamasi kryptingai ir sėkmingai įveikti naujus iššūkius.

EFSA ir toliau teikia patikimas ir moksliniais duomenimis paremtas konsultacijas visoje Europoje. 2009 m. ji atnaujino savo Mokslinio komiteto ir mokslinių grupių kolektyvus; daugelis jų narių į darbo komandas buvo įtraukti pakartotinai, taip pabrėžiant Tarnybos gebėjimą pritraukti ir išlaikyti aukščiausios kategorijos mokslininkus. Tarnyba toliau naudoja šalių narių specialistų paslaugomis per savo nacionalinę koordinatorių ir specialistų duomenų bazę. EFSA taip pat investavo 6,8 milijono EUR į subsidijas ir sutartis su šalių narių organizacijomis, palaikančiomis Tarnybos veiklą ir prisidedančiomis prie jos. Be to, bendradarbiaudama su savo partnerėmis – ES agentūromis, EFSA galėjo teikti visapusiškesnes ir platesnes rekomendacijas rizikos valdymo specialistams tokiais klausimais kaip antimikrobinis atsparumas.

2009 m. mokslinių darbų skaičius išaugo iki 636, ir net 68 % iš jų sudarė produktų, medžiagų ir teiginių vertinimai. Pavyzdžiui, 2009 m. EFSA pateikė pirmąją nuomonių apie „bendruosius teiginius“ apie sveikumą seriją ir patvirtino beveik 1 000 tokių teiginių. 2009 m. EFSA taip pat sustiprino vidaus procesus ir kartu su Europos Komisija nustatė geresnio darbų apkrovų ir grafikų nustatymo „gaires“.

Naudodamasi kokybiškais duomenimis, EFSA toliau aktyviai tenkina einamąsias ir skubias užklausas dėl rekomendacijų ir nuomonės pareiškimo. 2009 m. EFSA dar suintensyvino duomenų rinkimą šalyse narėse, pavyzdžiui, naudodamasi išsamia maisto suvartojimo duomenų baze, naujais duomenų apdorojimo įrankiais, skirtais kylančiai rizikai įvertinti, rengdama pirmąją metinę ataskaitą apie pesticidų likučius maisto produktuose ir metinę suvestinę ataskaitą apie zoonozes ir apsinuodijimo maistu protrūkius.

2009 m. priimta EFSA tarptautinė strategija tapo svarbiu etapu siekiant, kad Tarnyba būtų visame pasaulyje pripažinta kaip Europos notifikuotoji įstaiga, vertinanti riziką, susijusią su mitybos grandinėmis. 2009 m. EFSA sustiprino bendradarbiavimą su savo

partnerėmis – tarptautinėmis organizacijomis (PSO, MŽŪO) ir pasirašė Bendradarbiavimo duomenų rinkimo ir keitimosi srityse memorandumą su Japonijos Maisto saugos komisija, ir ėmėsi veiksmų savo bendradarbiavimui su Australija, Kanada ir Naująja Zelandija skatinti.

EFSA ir toliau siekia didinti visuomenės pasitikėjimą ES maisto saugos sistema aktyviai bendradarbiaudama ir palaikydama dialogą su partneriais ir akcininkais. Pavyzdžiui, 2009 m. EFSA atnaujino savo akcininkų platformą, surengė su akcininkais techninius susirinkimus, kuriuose buvo aptariamas ir aiškinamas EFSA vaidmuo vertinant genetiškai modifikuotus organizmus (GMO), sveikatingumo teiginius ir pan., ir bendradarbiaujama su kitomis susijusiose srityse dirbančiomis ES įstaigomis. Kaip vienas iš svarbesnių EFSA siekį užmegzti ir palaikyti dialogą atspindinčių renginių buvo organizuota dviejų dienų konferencija, skirta GMO rizikai žmonių ir gyvūnų sveikatai ir apsaugai įvertinti. Mokslinius EFSA tyrinėjimus taip pat papildė moksliniai kolokviumai ir žiniatinklio erdvė, skirta EFSA žurnalui. Šios pastangos buvo įvertintos: 2009 m. atliktas tikslinės auditorijos tyrimas patvirtino, kad partneriai ir akcininkai pripažįsta ir vertina EFSA nepriklausomumą ir jos indėlį į ES maisto saugos sistemos formavimą.

2009 m. surengtos krizių modeliavimo pratybos leido sėkmingai patikrinti EFSA vidines procedūras ir bendradarbiavimą su rizikos valdymo specialistais. EFSA pavertė teoriją praktika, sparčiai reaguodama į skubias Europos Komisijos užklausas tokiais klausimais kaip nikotino kiekis grybuose ir spausdinimo rašalas pusryčių dribsniuose.

2009-aisiais metais EFSA ir toliau sėkmingai stiprino bendradarbiavimą ir dialogą su partneriais ir akcininkais bei apdorojo vis augantį nepriklausomų mokslinių rekomendacijų užklausų skaičių.

Sausis

- EFSA ir ECDC paskelbia Bendrijos metinę suvestinę ataskaitą apie zoonozes
- Valdančioji taryba patvirtina tarptautinę strategiją

Vasaris

- Pareikšta nuomonė apie dvi sudedamąsias dalis, dažnai naudojamas kai kuriems energiniams gėrimams gaminti
- EFSA rekomenduoja didžiausią vitamino A koncentraciją pašaruose pagrindiniams maistiniams gyvūnams

Kovas

- EFSA įvertina MRSA infekcijos riziką maistui ir gyvūnams
- Pareikšta nuomonė apie nanotechnologijų keliamą potencialią riziką maisto ir pašarų saugumui
- Valdančioji taryba patvirtina atnaujintą Mokslinį komitetą ir mokslines grupes
- EFSA paskelbia pareiškimą apie 4-metilbenzofenoną kai kuriuose pusryčių dribsniuose

Balandis

- Pareikštos pirmosios keturios nuomonės apie rūkalų skonines medžiagas
- EFSA pateikia 30 rizikos įvertinimų, susijusių su nepageidautinomis medžiagomis pašaruose

Gegužė

- EFSA įvertina pavojus sveikatai, susijusius su nikotinu miško grybuose
- Parmoje švenčiama Europos šventė – *Festa dell'Europa*

Birželis

- EFSA įvertina antibiotikams atsparius genetiškai modifikuotų augalų genus žymenis
- Mokslinis komitetas skatina ieškoti alternatyvų bandymams su gyvūnais
- EFSA įvertina riziką augalų sveikatai, keliamą keliaujančių pušinių verpikų
- ES agentūrų vadovų susitikimas Briuselyje

Liepa

- Rekomendacijos dėl melžiamų karvių laikymo sąlygų
- Pirmoji metinė ataskaita apie pesticidų likučius maiste
- EFSA inicijuoja klimato kaitos poveikio aflatoksinui B1 javuose prognozės projektą
- Visoje ES atliekamas pirmasis vitaminų ir mineralų šaltinių, naudojamų maisto papilduose, įvertinimas

Rugpjūtis

- Viešoji konsultacija dėl angliavandenių, dietinių skaidulų ir riebalų orientacinių maistinių verčių (DVR)
- Rekomendacijos dėl veikliųjų ir naujų technologijų žaliavų, skirtų liestis su maistu
- Rekomendacija dėl jūrinių biotoksinų

Rugsėjis

- Dviejų dienų EFSA konferencijoje diskutuojama apie genetiškai modifikuotų organizmų (GMO) rizikos vertinimą
- EFSA tęsia didėjančio ilgalaikio pesticidų poveikio vertinimo darbus
- Iš augalų išgautų medžiagų saugumo įvertinimo rekomendacija

Spalis

- Pirmoji nuomonių apie bendruosius teiginius apie sveikumą serija
- Valdančioji taryba patvirtina naują akcininkų platformą
- Arseno maiste rizikos įvertinimas
- ES sveikatos komisarė Androulla Vassiliou apsilanko EFSA

Lapkritis

- EFSA atnauja saugos rekomendacijas dėl šešių maisto dažiklių
- EFSA, EMA ir ECDC paskelbia jungtinę nuomonę dėl žmonėms iš gyvūnų ir per maistą perduodamų infekcijų (zoonozų)
- Pirmasis kiaulių MRSA tyrimas ES mastu

Gruodis

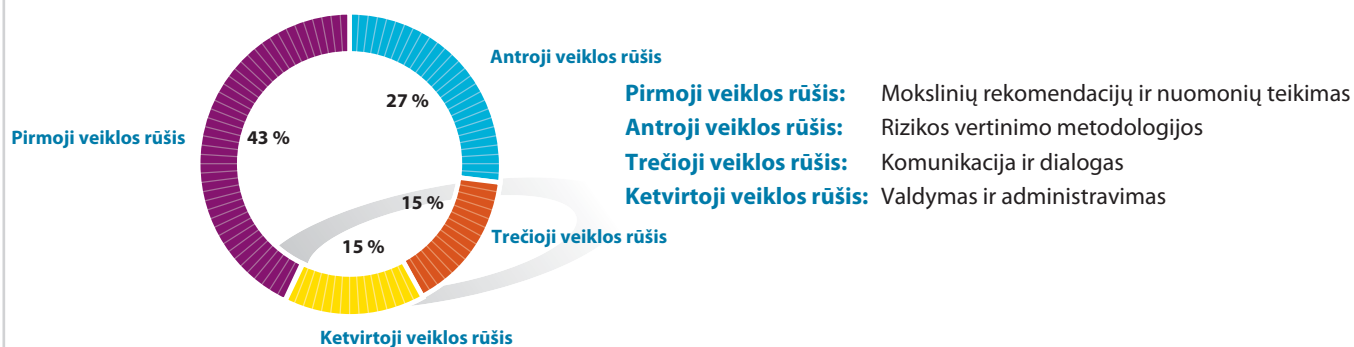
- Rekomendacija dėl nacionalinių maisto suvartojimo duomenų rinkimo
- 13-asis mokslinis kolokviumas „Naujienos apie neįprastus maisto produktus (Novel Foods)“
- EFSA ir Japonija pasirašo Bendradarbiavimo memorandumą
- Pirmasis EFSA veiklos kokybės išorinis patikrinimas

Pagrindinė 2009 m. statistika

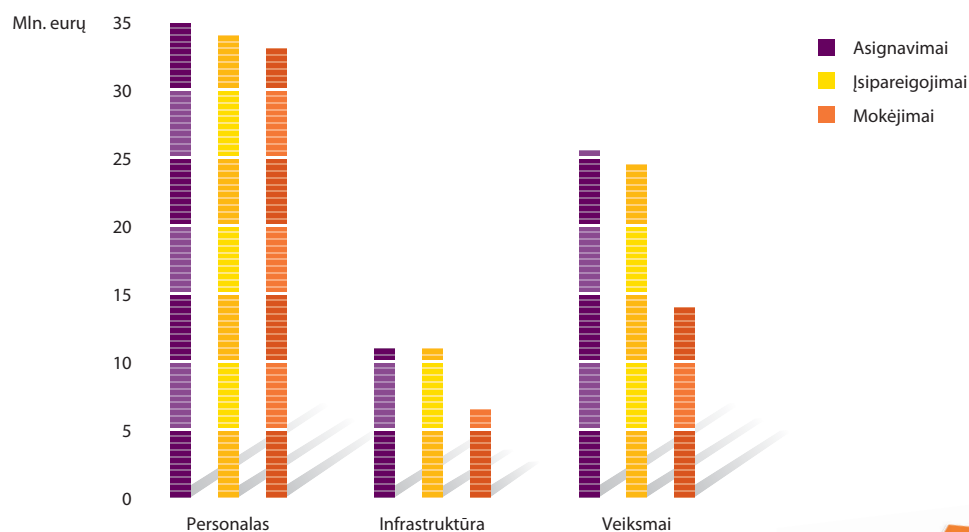
Moksliniai darbai	636
Konsultacijos su visuomene	66
Sutartys ir subsidijos	96
Apsilankyta interneto svetainėje	2,4 mln.
Elektroninio naujienlaiškio prenumeratoriai	25 690
Paminėta žiniasklaidoje	9 038
EFSA personalas 2009 m. gruodžio mėn.	407
Plenariniai posėdžiai	99
Darbo grupių posėdžiai	729

EFSA FINANSAI 2009-AISIAIS METAIS

Biudžetas pagal veiklos rūšis

Biudžeto panaudojimas

Įsipareigojusi užtikrinti saugų maistą Europoje